

SUOMEN HAMMASLÄÄKÄRILIITON LAUSUNTO LUONNOKSESTA VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI ERIKOISSAIRAANHOIDON TYÖNJAOSTA JA ERÄIDEN TEHTÄVIEN KESKITTÄMISESTÄ (STM037:00/2017)

Yleistä

Suomen Hammaslääkäriliitto pitää sekä suun terveydenhuollon palvelujen että hammaslääketieteen eri erikoisalojen näkökulmista hyvinä ja perusteltuina asetuksen tavoitteita parantaa hoidon laatua ja potilasturvallisuutta, taata yhdenvertainen hoidon saatavuus ja mahdollistaa terveydenhuollon resurssien tehokas käyttö. Asetusluonnos pääpiirteissään tukee näiden tavoitteiden toteutumista myös suun terveydenhuollon osalta. Esitys perusteluineen pohjautuu pitkälti sosiaali- ja terveysministeriön tuoreeseen selvityshenkilöraporttiin Suun terveydenhuollon erikoissairaanhoidon järjestämisestä koskevat periaatteet 2020-luvulla. Hammaslääkäriliitto pitää raportin linjauksia perusteltuina.

Hammaslääkäriliitto haluaa aiempiin lausuntoihinsa ja selvityksiin viitaten nostaa myös tässä yhteydessä esiin sen, että suun terveydenhuollossa sekä erikoissairaanhoidon palveluja että muita erikoishammaslääkäritasoisia palveluja on aivan liian niukasti tarjolla väestön tarpeeseen nähden. Lisäksi on huomioitava, että väestö ikääntyy, ja samalla hampaallinen väestön osa kasvaa, mikä lisää vaativampien palvelujen tarvetta entisestään. Myös tarve hammas- ja suusairauksien hoidon integroimisesta muiden sairauksien hoitoprosesseihin kasvaa koko ajan.

Nyt osa tarpeelliseksikin arvioidusta hoidosta jää tehtyjen selvitysten mukaan antamatta. Tämä puute tulee korjata. Tähän valmisteilla oleva asetus luo hyvät mahdollisuudet. Hammaslääkäriliitto pitää myös välttämättömänä, että keskittämisestä huolimatta kaikissa keskussairaaloissa on jatkossakin suusairauksien yksiköt, joissa on mahdollista antaa hammaslääketieteen kaikkien erikoisalojen palveluja.

Hammaslääkäriliiton muutosesitykset ja muut huomiot

4§

Hammaslääkäriliitto pitää erittäin hyvänä perustelumuioston huomiota suun erikoishoidon yksiköiden tärkeästä roolista palvelujen tuottamisessa sairaalojen ulkopuolella. Tällaisia yksiköitä tarvitaan lisää. Hammaslääkäriliitto esittääkin, että asetuksessa säädetään tai perustelumuiostioon kirjataan luonnoksen tekstejä täsmällisemmin viiden yliopistosairaalan vastuu huolehtia paitsi suu- ja leukasairauksien erikoissairaanhoidon myös muun erikoishammaslääkäritasoisien hoidon järjestelyistä, koordinaatiosta, toimivista hoitoketjuista ja hoidon yhtenäisestä tasosta alueensa sisällä.

5§

Pykälässä esitetään erikseen lueteltujen hoitojen keskittämistä vähempään kuin viiteen yliopistolliseen sairaalaan. Kolmessa alakohdassa käsitellään suun terveydenhuoltoa:

- *Kasvojen ja leukojen alueen vaativat syöpähoidot ja kudoksetien korjaaminen.* Vaativan määrittely tulee olemaan haastavaa, samoin sairaaloiden työnjaosta sopiminen

saattaa olla vaikeaa. Kaikki yliopistosairaalat antavat näitä hoitoja, mutta erilaisissa kokoonpanoissa. Erittäin vaativat, esimerkiksi uusiutuneet syövät, keskitetään jo nykyisin vähempään kuin viiteen. Hammaslääkäriliitto pitää tärkeänä, että alueellisia syöpäkeskuksia kehitetään, ja hoidot keskitetään niihin.

- Leukanivelproteesikirurgia ja kudusrakenteiden korjaaminen. Perustelumuistion tekstien pitää tältä osin olla selkeämpiä, jotta tulee selväksi, että vähempään kuin viiteen keskitettävissä hoidoissa tarkoitetaan nivelproteesipotilaita, ei itse nivelleikkauksia. Avonivelkirurgiaa ei tarvitse keskittää vähempään kuin viiteen. Lisäksi Hammaslääkäriliitto esittää, että perustelumuistion Suu- ja leukakirurgisten kudusrakenteiden korjaavan hoidon toteuttaminen vaatavuuden perusteella –kappaleen neljännen eli viimeisen kappaleen viimeinen keskeneräiseksi jäänyt lause poistetaan.
- Huuli- ja suulakihalkiopotilaiden kokonaishoidon suunnittelu sekä primaarivaiheen leikkaushoito yhteistyössä Oulun yliopistollisen sairaalan kanssa. Tämä on hyvä esitys.

6§

Kohdassa 12 teksti tulee muotoilla seuraavasti: Harvinaisten suusairauksien ja kehityksellisten häiriöiden diagnostiikka ja hoito.

7§

Syöpäkirurgian kohdalla todetaan leikkausten keskittäminen vähempään kuin viiteen silloin, kun volyymi on alle 100 tapausta /vuosi. Suun terveydenhuollon osalta tämä luku on ylimitoitettu, sillä suun ja leukojen alueen syöpiä ei yleensä näin paljon ole. Suurella työllä rakennettujen alueellisten syöpäkeskusten toiminta ja kehittäminen sekä pään ja kaulan alueen hoitojen integraatio vaarantuisivat, mikäli näin tiukkaa lukumäärävelvoitetta pitäisi noudattaa.

8§

Kahdesti vuodessa vaaditaan täydellinen raportti keskittämisen onnistumisesta ja järjestämissopimuksen mukaisista hoidoista. Tämä voi olla haastavaa, sillä vertailukelpoisia lukuja ei saada tällä hetkellä edes ERVA-alueen sisältä saati valtakunnallisesti.

Helsinki 15.6.2017

Sirpa Tilander
Puheenjohtaja

Anja Eerola
Varatoiminnanjohtaja